

Sygn. akt VIII U 68/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2014 r. w Gliwicach

sprawy Z. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. S. (S.)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 listopada 2013 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 68/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 listopada 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na ustawę z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r., nr 8, poz. 43 ze zm.) odmówił ubezpieczonemu Z. S. prawa do emerytury z powodu nieudokumentowania wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Do takiej pracy ZUS nie zaliczył ubezpieczonemu okresu zatrudnienia od 5 marca 1981r. do 31 grudnia 1998r. z uwagi na istniejące rozbieżności w świadectwach pracy.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania spornego świadczenia, gdyż w kwestionowanym przez organ rentowy okresie, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach na stanowisku elektromechanika napraw pojazdów samochodowych. Ponadto, na dowód podniesionych okoliczności, wniósł o przesłuchanie wskazanych świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko i szczegółowo opisując przyczyny odmowy przyznania ubezpieczonemu prawa do spornego świadczenia. W ocenie organu rentowego pozostałe warunki wymagane do przyznania świadczenia, ubezpieczony spełnił.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Gliwicach poczynił następujące ustalenia:

Ubezpieczony Z. S. urodził się w dniu (...)

W dniu 30 sierpnia 2013r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę w wieku 60 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ustalono, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 30 lat, 2 miesięcy i 16 dni, z tym, że w ocenie ZUS, żadnej pracy nie wykonywał w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony przedłożył świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 30 czerwca 1999r., za okres zatrudnienia od 5 marca 1981r. do 30 czerwca 1999r. w Kopalni (...) S.A. w K., gdzie ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych na stanowisku elektromechanik napraw pojazdów samochodowych, wymienionym w wykazie M. G. i E. w dziale XIV, poz. 16, pkt 2 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 z dnia 12 sierpnia 1983r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach.

W świadectwie pracy za ww. okres zatrudnienia w powyższym zakładzie pracy określono natomiast, iż ubezpieczony pracował w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarz remontowy, z adnotacją o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. To samo stanowisko wymienione zostało w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 26 stycznia 2007r.

Na wezwanie organu rentowego o wyjaśnienie powyższych rozbieżności, pracodawca odwołującego określił, iż stanowisko elektromechanika napraw pojazdów samochodowych jest tożsame ze stanowiskiem ślusarza remontowego, a wydanie zaświadczenia stwierdzającego zakres czynności na ww. stanowiskach jest niemożliwe, gdyż praktyką spółki jest sporządzanie ich tylko dla pracowników na stanowiskach nierobotniczych.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS nie dając wiary zaświadczeniom pracodawcy w dniu 28 listopada 2013r. wydał decyzję odmowną, nie uznając odwołującemu żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony na dzień złożenia wniosku ukończył 60 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego wskazują, iż praca ubezpieczonego polegała na wykonywaniu w pełnym wymiarze czasu pracy zarówno w kanale remontowym jak i poza nim wszelakich napraw pojazdów mechanicznych: autobusów, samochodów ciężarowych, dostawczych czy osobowych, w łącznej ilości poniżej 20, do których obsługi zatrudnionych było w Oddziale (...) Mechanicznego 5 mechaników. Kanałów remontowych w warsztacie było 5. Ubezpieczony wykonywał prace typowe dla elektromechanika samochodowego, zajmował się przede wszystkim naprawą instalacji elektrycznej, prądnic, akumulatorów, alternatorów. W razie potrzeby wykonywał prace w kanale naprawczym, np. przy wymontowaniu uszkodzonej części, jak i poza nim – w przypadku wymiany świateł, czy naprawy wymontowanej uszkodzonej części. Nie zajmował się naprawą pomp wtryskowych czy gaźników.

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego oraz zeznań świadków: P. B., R. G. i Z. N., a także przesłuchania ubezpieczonego (nagranie rozprawy z dnia 28 marca 2014r. k. 36-39). Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, którzy w spornym okresie wraz z ubezpieczonym wykonywali pracę w kopalni (...). Istotne wiadomości co do charakteru i warunków pracy posiadał w szczególności świadek R. G., wykonujący razem z ubezpieczonym pracę w warsztacie na stanowisku mechanika. Pozostali świadkowie, zatrudnieni

na stanowisku kierowców posiadali ogólną wiedzę i rozeznanie co do kwestii spornej w niniejszym postępowaniu, z uwagi na kontakt z ubezpieczonym tylko w godzinach porannych, gdy informowali go o usterkach zaistniałych w prowadzonych przez nich samochodach. Ponadto zeznania świadków korelują z zeznaniami ubezpieczonego.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie ubezpieczonego nie jest zasadne.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl ust. 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony posiada ponad 25-letni okres składkowego i nieskładkowego, osiągnął wiek emerytalny, tj. 60 lat oraz nie jest członkiem OFE, które to okoliczności w sprawie były bezsporne.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy okres zatrudnienia odwołującego od 5 marca 1981r. do 30 czerwca 1999r. w Kopalni (...) S.A. w K., gdzie ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych na stanowisku elektromechanik napraw pojazdów samochodowych, można uznać za okres pracy wykonywanej w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a tym samym, czy ubezpieczony spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, po ukończeniu 60 roku życia.

Pomimo, iż ubezpieczony legitymuje się świadectwem pracy w warunkach szczególnych za wyżej określony okres zatrudnienia, to organ rentowy nie zaliczył mu wskazanego okresu zatrudnienia do wymaganego 15-letniego stażu

pracy w warunkach szczególnych, z uwagi na podane w świadectwach i zaświadczeniach rozbieżne stanowiska pracy: ślusarza remontowego i elektromechanika.

Na wstępie, należy podkreślić, iż w niniejszym postępowaniu bez znaczenia pozostawał fakt formalnego nazewnictwa zajmowanego przez odwołującego w spornym okresie czasu stanowiska, ponieważ dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy. Okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wykaz ten, stanowiący załącznik do rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983r. nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach.

Ponadto, w myśl ugruntowanego już stanowiska judykatury i doktryny „sądy pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznając sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych dokonują kontroli zgodności decyzji administracyjnych wydanych w tych sprawach

z prawem w trybie odrębnym określonym w kodeksie postępowania cywilnego, w którym to trybie nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu administracyjnym toczącym się przed organami rentowymi” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 kwietnia 1996r., sygn. akt III AUr 235/96, Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1997r., nr 1, poz. 2). Tak więc w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych mogą być przeprowadzane wszelkie dowody zmierzające do prawidłowego rozstrzygnięcia, w tym zeznania świadków i przesłuchanie stron.

W ocenie Sądu, postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie wykazało jednak, że brak jest podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji, z uwagi na niewykonywanie przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Rodzaje prac, które można byłoby zaliczyć ubezpieczonemu jako wykonywane w warunkach szczególnych, określa wykaz A stanowiący załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. I tak w dziale XIV, pod pozycją 16 figurują prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych.

W okresie zatrudnienia ubezpieczonego w Kopalni (...) S.A. w K., Z. S. wykonywał faktycznie pracę elektromechanika przy naprawach pojazdów samochodowych w kanałach remontowych, jednak nie odbywało się to stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wskazują na to zeznania świadków i samego ubezpieczonego, którzy wyjaśnili, iż pracował on w razie potrzeby zarówno w kanałach jak i poza nim, wykonując przede wszystkim naprawy wymontowanych części pojazdów. Wykonywana przez odwołującego praca elektromechanika nie wymagała stałego przebywania w kanale i dokonywania w nim napraw, a jedynie wymontowania uszkodzonej części, której remontu dokonywał już na stole roboczym w warsztacie. Ponadto, pracujący w okresie spornym wraz z odwołującym, świadek R. G. wyjaśnił, iż ubezpieczony dokonywał obsługi pojazdów głównie ze strony elektrycznej.

Doświadczenie płynące z życia i wyrokowania każe przyjąć Sądowi, iż owszem, nie można z aptekarską miarą oceniać, czy pracownik przez 8 godzin bez przerw wykonywał daną pracę, jednak wskazać należy na istnienie zakładów pracy, w których z uwagi na ilość obowiązków, funkcjonuje podział pracy mechaników, tak, iż niektórzy mają polecenie pracy wyłącznie w kanałach a pozostali poza nim. W rozpoznawanej sprawie jednak, brak było podziału pracy, a jak wynika z zeznań i świadków i stron, obowiązki pracownicze odwołującego polegały również na wykonywaniu w trakcie czasu pracy szeregu innych prac, które nie były pracami w warunkach szczególnych.

Reasumując, ubezpieczony, nie posiada na dzień 1 stycznia 1999r. 15- letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, a zatem mimo spełnienia pozostałych przesłanek, nie może nabyć prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Wobec powyższego Sąd, z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji i odwołanie oddalił.

SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Zarządzenie:

1. uzasadnienie odnotować,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć ubezpieczonemu z pouczeniem,
3. kalendarz 14 dni lub z wpływem.

G., dnia

SSO Patrycja Bogacińska-Piątek